

SWETS & ZEITLINGER N.V.

Specialisten als uitgevers van dissertaties

In de afgelopen jaren verzorgden wij o.a. handelsedities van de volgende dissertaties:

J. C. J. Bonarius, Personal construct psychology and extreme response style. 1971. f 23,50

A. P. Cassee, Het begrip ik-sterkte in de psychoanalyse. 1967. f 18,50

A. Dirkzwager, Intelligentie en schoolprestatie. 1966. f 38,50

H. Hermans, Motivatie en prestatie. 1967. f 23,50

N. J. A. van Oudenhoven, Debielen in de maatschappij. 1969. f 23,50

W. H. F. W. Wijnen, Onder of boven de maat. 1971. f 17,50

Enkele andere uit voorraad leverbare titels

A. P. Cassee, Klinische psychologie, knelpunten en kansen. 1970. f 3,75

J. M. Cladder, Gedragstherapie bij kinderen. 1971. f 12,50

P. J. D. Drenth, Protesten contra testen. 1967. f 3,75

Mabel M. Jansen, Drugs en Druggebruik. 1971. f 9,80

H. C. Halberstadt-Freud, Psycho-diagnostiek met kinderen. 1971. f 28,50

R. F. van Naerssen, Over optimaal studeren en tentamens combineren. 1970. f 6,00

**Afd. Uitgeverij
Heereweg 347B, LISSE
Telefoon: 02521 4371**

schat. 'De Pakistani hebben altijd gedacht: het valt wel mee; er is daar wel iets aan de hand, maar of dat nou zoveel is? Ik geloof, dat iedereen ontzettend geschrokken is van die bombardementen op Karachi. Ze hebben gedacht: schermutselingen met India, nou ja, die zijn er altijd geweest. Maar toen daar volledige bombardementen plaatsvonden, begon men toch wel vreemd op te kijken.'

Drs. Van der Linden: 'En dan zeiden de radio en de kranten dat er niets gebeurd was.'

Drs. J. van der Harst: 'In het begin van de bombardementen was er een noodtoestand afgekondigd, maar het straatbeeld veranderde daardoor niet onmiddellijk. Ook na de eerste bombardementen dacht men: hé, we winnen. Je las overal in de kranten: zoveel vliegtuigen neergeschoten en dat ging kwadratisch omhoog. Dan zag je ze ook handjes schudden, in de zin van Ajax-Feijenoord, maar een paar dagen later zag je ze toch wel met zeer sombere gezichten lopen. Men geloofde het eigenlijk niet meer zo, wat de nieuwsdienst zei.' Afgezien van het ongeloof in eigen successen, begon de bevolking van Karachi toen ook de volle omvang van de oorlog te beseffen. Misschien werd dat inzicht veroorzaakt door het feit dat het voedsel begon op te raken en de prijzen omhoogschoten. Het gejuich in de straten, wanneer er luchtalarm werd gegeven, verstomde. In het begin was dat alarm namelijk niet het sein voor: ze komen ons bombarderen, maar voor: we gaan weer Indische vliegtuigen neerschieten. Van der Harst vraagt zich af, of de Pakistani in staat zullen zijn de psychologische klap te boven te komen. Van der Linden herinnert zich, hoe hij de dag voor zijn vertrek een gesprek had met een majoor b.d. die eigenlijk alleen maar wilde horen hoe goed Pakistan was; wat een machtige bondgenoten het had, van wie Allah de machtigste was: 'Die zal ons zeker niet in de steek laten.'

Alarm

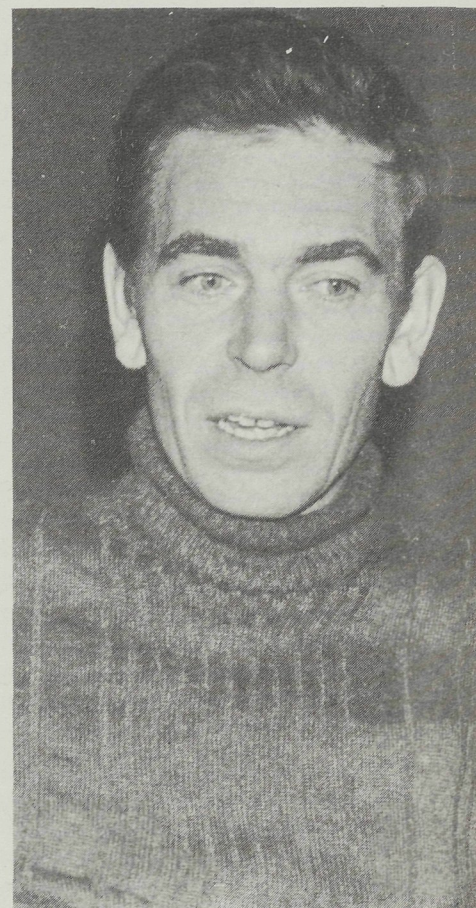
Drs. Manhave vergelijkt de bombardementen op Karachi met wat hij zich herinnert van de bombardementen tijdens de Tweede Wereldoorlog. 'Zoals dat vroeger ging, was het, zou ik bijna zeggen: aardig. Luchtalarm; dan een hele tijd niets; dan na een minuut of tien het zware geronk van de motoren; daarna het gefluit van de bommen en daarna de ontploffing.

Hier hoorde je een ontploffing, dan luchtalarm, tegelijk kwamen de vliegtuigen over en dan het opgelucht ademhalen wanneer je op straat de Pakistani hoorde. Dan dacht je: ze zijn in ieder geval weg. Voor 3 december was ook de stemming onder de in Karachi gevestigde Europeanen redelijk ontspannen. Het viel allemaal wel mee, dacht

men. Een paar dagen later stonden die mensen toch vooraan bij de evacuatie. Overdag was het toen kil, doordat de zon werd verduisterd door rook. 's Nachts konden koffers worden gepakt bij het licht van de brand. Ander licht was wegens verduistering niet voorhanden.'

Schrik

Drs. Manhave: 'Ik sliep met mijn kleren aan, omdat ik op een eerste verdieping zat. Wanneer er 's nachts luchtalarm kwam, dan kwam de oude routine, die ik als kind had geleerd, weer boven. Dan stond je naast je bed, je rende naar beneden en je ging onder de trap zitten. In het begin ga

Drs. J. J. van der Linden

je op het dak kijken, maar op den duur doe je dat niet meer. De aardigheid is er gauw af. Alleen als er een vreselijk zware voltreffer kwam, dan wilde ik nog wel eens gaan kijken of er in de buurt iets brandde.' De eerste dagen in Nederland zijn voor de teamleden niet zonder schrikreacties geweest, wanneer er een vliegtuig overkwam of wanneer er andere geluiden klonken, die zij konden associëren met hun laatste dagen in Pakistan. Drs. Van der Linden brengt in dat verband een anekdote ter tafel over de toiletten op het vliegveld van Karachi. Deze gelegenheid was voorzien van klapdeuren, die bij het openen en sluiten doffe knallen voortbrachten. Van der